

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 21 Φεβρουαρίου 2017

Το δίκτυο Natura 2000 χρήζει καλύτερης διαχείρισης, χρηματοδότησης και παρακολούθησης, δηλώνουν οι ελεγκτές της ΕΕ

Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, χρειάζονται βελτιώσεις στη διαχείριση, τη χρηματοδότηση και την παρακολούθηση του δικτύου Natura 2000, του εμβληματικού προγράμματος της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα. Μολονότι αναγνωρίζεται ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει το δίκτυο Natura 2000 για την προστασία της βιοποικιλότητας, οι ελεγκτές διαπίστωσαν, αφενός, αδυναμίες στη διαχείριση και, αφετέρου, έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση. Η χρηματοδότηση δεν ήταν επαρκώς προσαρμοσμένη στις ανάγκες των περιβαλλοντικών περιοχών.

Οι ελεγκτές επισκέφθηκαν 24 περιοχές του δικτύου Natura 2000 στη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Πολωνία και τη Ρουμανία, οι οποίες καλύπτουν το μεγαλύτερο τμήμα των βιογεωγραφικών περιοχών στην Ευρώπη, και πραγματοποίησαν διαβουλεύσεις με διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων. Αναγνώρισαν τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει το δίκτυο Natura 2000 στην προστασία της βιοποικιλότητας, κατέληξαν ωστόσο στο συμπέρασμα ότι το δίκτυο δεν εφαρμόστηκε κατά τρόπο που να εγγυάται την πλήρη αξιοποίησή του.

«Η δημιουργία του δικτύου Natura 2000 ήταν μια μακρά διαδικασία, η οποία έχει πλέον ολοκληρωθεί στο μεγαλύτερο μέρος της. Προκειμένου να προστατεύεται επαρκώς η βιοποικιλότητα στις περιοχές του δικτύου Natura 2000, τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόσουν και άλλα κατάλληλα μέτρα διατήρησης, με την ενδεδειγμένη χρηματοδότηση και με ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεικτών για τη μέτρηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων,» δήλωσε ο Νικόλαος Μηλιώνης, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι τα κράτη μέλη δεν διαχειρίστηκαν αρκούντως ικανοποιητικά το δίκτυο Natura 2000. Ο συντονισμός που αναπτύχθηκε ανάμεσα στις σχετικές αρχές, τους ενδιαφερομένους και τα γειτονικά κράτη μέλη δεν ήταν επαρκής. Πολύ συχνά, είτε είχε καθυστερήσει η θέσπιση των αναγκαίων μέτρων διατήρησης είτε τα μέτρα αυτά δεν είχαν καθοριστεί με τον κατάλληλο τρόπο. Τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δεν

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

εκτίμησαν δεόντως έργα που είχαν αντίκτυπο στις περιοχές του δικτύου Natura 2000. Μολονότι η Επιτροπή ασκούσε ενεργό εποπτεία στα κράτη μέλη, υπήρχε περιθώριο βελτίωσης του τρόπου διάδοσης των εγγράφων καθοδήγησής της. Η Επιτροπή επιλήφθηκε σημαντικού αριθμού καταγγελιών και, κατά κανόνα, κατόρθωσε να βρει λύσεις σε συνεννόηση με το εκάστοτε κράτος μέλος ή κίνησε, στις περιπτώσεις που το έκρινε αναγκαίο, διαδικασίες επί παραβάσει.

Η κινητοποίηση πόρων της ΕΕ για τη στήριξη της διαχείρισης του δικτύου Natura 2000 δεν ήταν η προσήκουσα, σύμφωνα με τους ελεγκτές. Σύμφωνα με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούσαν υφιστάμενους πόρους της ΕΕ πέραν των εθνικών πόρων τους και οι ελεγκτές διαπίστωσαν έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών για τις δαπάνες του δικτύου και τις ανάγκες χρηματοδότησής του. Η εικόνα που υπήρχε για τη χρηματοδότηση από την ΕΕ που πράγματι χρησιμοποιήθηκε έως το 2013 αλλά και την προβλεπόμενη διάθεση κονδυλίων για την περίοδο 2014-2020 ήταν ατελής. Σε επίπεδο περιοχής, τα σχέδια διαχείρισης σπάνια περιείχαν ολοκληρωμένες εκτιμήσεις κόστους. Τα έγγραφα προγραμματισμού για την περίοδο 2014-2020 δεν αντικατόπτριζαν πλήρως τις χρηματοδοτικές ανάγκες, ενώ η Επιτροπή δεν αντιμετώπισε τις ελλείψεις αυτές με δομημένο τρόπο. Τα χρηματοδοτικά καθεστώτα της ΕΕ δεν ήταν επαρκώς εναρμονισμένα με τους στόχους των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Τα συστήματα παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων δεν ήταν κατάλληλα, στο μέτρο που δεν υπήρχε συγκεκριμένο σύστημα δεικτών επιδόσεων όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ. Οι δείκτες σε επίπεδο χρηματοδοτικού προγράμματος αφορούσαν γενικούς στόχους βιοποικιλότητας και όχι τα αποτελέσματα διατήρησης του δικτύου Natura 2000. Τα σχέδια παρακολούθησης των περιοχών συχνά δεν περιλαμβάνονταν στα σχετικά με τη διαχείριση έγγραφα. Κατά γενικό κανόνα, τα βασικά στοιχεία για τα χαρακτηριστικά των περιοχών δεν επικαιροποιούνταν έπειτα από τις δραστηριότητες παρακολούθησης. Τα στοιχεία που ανέφεραν τα κράτη μέλη ήταν πολύ συχνά ατελή και η συγκρισιμότητά τους δυσχερής.

Οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, με σκοπό να συμβάλουν στην επίτευξη της πλήρους εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση, να αποσαφηνίσουν το χρηματοδοτικό και λογιστικό πλαίσιο του δικτύου Natura 2000 και να συμβάλουν στην καλύτερη μέτρηση των αποτελεσμάτων που έχει επιτύχει το δίκτυο.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η απώλεια της βιοποικιλότητας αποτελεί μία από τις κύριες περιβαλλοντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ. Το δίκτυο Natura 2000 θεσπίστηκε δυνάμει των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους ως βασικό στοιχείο της στρατηγικής της ΕΕ για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και τη βελτίωση της κατάστασης των οικοτόπων και των ειδών με ορίζοντα το 2020.

Οι οδηγίες παρέχουν ένα κοινό πλαίσιο για την προστασία της φύσης στο σύνολο των κρατών μελών. Το δίκτυο Natura 2000 περιλαμβάνει περισσότερες από 27 000 περιοχές στο σύνολο της Ευρώπης στις οποίες προστατεύονται διάφοροι οικοτόποι και είδη και καλύπτει πλέον του 18 % της χερσαίας επιφάνειας της ΕΕ και περίπου το 6 % της θαλάσσιας επιφάνειάς της. Στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 δεν απαγορεύονται οι κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες· ωστόσο, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν θα επιδεινωθεί η κατάσταση των εν λόγω περιοχών, καθώς και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα διατήρησης, για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και των οικοτόπων.

Η ειδική έκθεση αριθ. 1/2017 με τίτλο «Απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την εφαρμογή του δικτύου Natura 2000 κατά τρόπο που να εγγυάται την πλήρη αξιοποίησή του», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο eca.europa.eu σε 23 γλώσσες της ΕΕ.